

LIMBURG

Unie van Zelfstandige Ondernemers

PERSBERICHT

Hasselt, 13 april 2016

Tweede investeringsrapport UNIZO Limburg en VKW Limburg:

Nog meer Limburgse bedrijven willen investeren 2 op 3 bedrijven heeft dit jaar concrete investeringsplannen

- Meeste investeringen in productie en bij grote bedrijven; detailhandel en KMO's benen bij
 - Investerings hefboom voor bijkomende jobs in 3 op 10 bedrijven
 - 1 op 4 Limburgse bedrijven wil komend jaar uitbreiden, 1 op 5 kijkt naar overnames
 - Loonlasten verlagen blijft grootste trigger voor meer investeringen

Maar liefst 2 op de 3 Limburgse bedrijven hebben concrete plannen om de komende 12 maanden te investeren. Dat blijkt uit het tweede investeringsrapport van ondernemersorganisaties UNIZO Limburg en VKW Limburg bij 450 Limburgse werkgevers. Een jaar geleden gaven 6 op de 10 bedrijven aan klaar te staan om te investeren. De toename is vooral toe te schrijven door de grotere investeringsbereidheid van KMO's.

De groeiambitie van de Limburgse bedrijven blijft groot. Voor 7 op de 10 bedrijven die investeren blijft dat de drijfveer bij uitstek. 1 op 4 van alle Limburgse bedrijven wil bovendien het komende jaar uitbreiden. Bij 3 op 10 bedrijven die investeren in vaste activa worden door de investeringen ook bijkomende jobs gecreëerd. De onzekere economische toestand en de te hoge fiscale en sociale lasten in ons land blijven de voornaamste obstakels om te investeren. De inspanningen voor de tax shift worden geapprecieerd, maar een algemene en permanente loonlastenverlaging blijft de absolute prioriteit voor het Limburgs bedrijfsleven.

De grotere investeringsbereidheid is goed nieuws voor Limburg. Toch overwegen 2 op 10 Limburgse bedrijven een delokalisatie van activiteiten. Het gevaar op delokalisatie is het

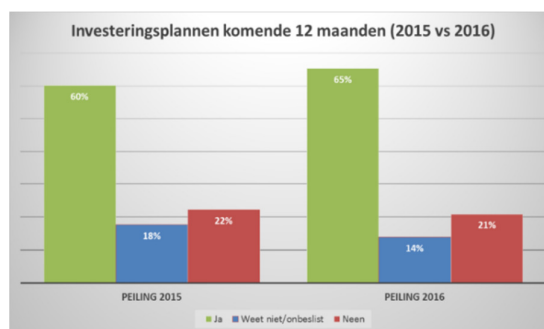
grootste bij productiebedrijven en bij grote bedrijven, terwijl dit net de bedrijven zijn die vandaag het meeste investeren.

Bart Lodewyckx, directeur UNIZO Limburg: *“De economische toekomst is aan de KMO’s in Limburg. Dat tonen de stijgende cijfers van de investeringsbereidheid overduidelijk. Dat merken we ook elke dag tijdens onze gesprekken met Limburgse groei-KMO’s. Zij maken zich klaar om de uitdagingen van de toekomst aan te gaan. Een bijkomende belangrijke vaststelling is dat de geplande investeringen gepaard gaan met jobcreatie. Ook het aantal bijkomende jobs door de investeringen stijgt in vergelijking met vorig jaar. De sterke Limburgse verankering van onze KMO’s bekent dat de overheid er dan ook alle belang bij heeft om net deze bedrijven bijkomend te ondersteunen om zo de Limburgse economie snelheid te geven op de opwaartse golf waar we momenteel op surfen.”.*

Jos Stalmans, gedelegeerd bestuurder VKW Limburg: *“De Limburgse ondernemers geloven duidelijk in de toekomst en steken nog een tandje bij in hun investeringsplannen. De grote groeiambitie van onze eigen Limburgse bedrijven is een positief signaal. Gelukkig kunnen we op hen blijven rekenen, want het aantrekken van buitenlandse investeringen naar onze regio blijft erg moeizaam verlopen. We stellen vast dat bv. De Nederlandse aanpak op dat vlak veel succesvoller is. Bovendien moet onze concurrentiekracht verder worden aangescherpt. De stappen die de regering nu eindelijk in het vooruitzicht stelt om onze arbeidsmarkt flexibeler te maken zijn daarin zeker een belangrijke bijdrage. Maar onze loonkostenhandicap zal nog verder naar beneden moeten om in Limburg met gelijke wapens te kunnen strijden. De loonvormingswet van 1996 moet zo snel mogelijk worden bijgesteld, want het vliegwiel van de automatische loonindexering dreigt door de bij ons veel hoger oplopende inflatie haar destructieve werk opnieuw aan te vatten.”*

2 op 3 heeft komend jaar concrete investeringsplannen

In 2 op 3 bedrijven in Limburg (65%) staan de komende 12 maanden investeringen gepland. Een sterker resultaat dus dan een jaar geleden, toen 60% aangaf te willen investeren. 1 op de 6 bedrijven heeft nog niet definitief beslist over al dan niet investeren. Het gaat hierbij zowel om harde investeringen in infrastructuur en rollend materieel als om investeringen in strategievorming, marketing & sales, vorming & opleiding,

In de productiesector ligt de investeringsplanning het hoogst, met 8 op 10 investerende productiebedrijven in het komende jaar, een lichte toename in vergelijking met vorig jaar. In de detailhandel zien we de grootste toename van bedrijven die willen investeren, van 45% vorig jaar naar 6 op 10 nu.

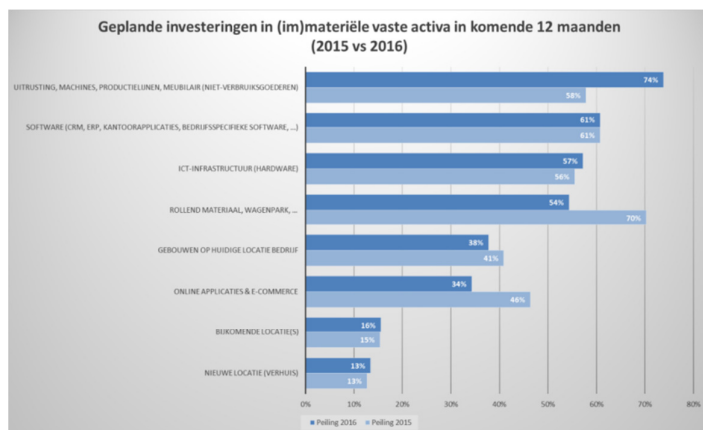
De investeringsplannen nemen toe naarmate het bedrijf groter is, van 1 op 2 investerende bedrijven met minder dan 5 werknemers (vorig jaar was dit 4 op 10) tot maar liefst 95% bij de bedrijven met meer dan 250 werknemers. In vergelijking met de peiling van vorig jaar, valt het op dat de toename van de investeringsplannen vooral toe te wijzen is aan de kleine en middelgrote

bedrijven tot 100 werknemers. De investeringsplannen bij de grotere bedrijven dalen licht, maar blijven nog wel opmerkelijk hoog.

Meer investeringen in uitrusting en machines, minder in rollend materieel

Wat opvalt is dat er in vergelijking met een jaar geleden veel meer geïnvesteerd wordt in niet-verbruiksgoederen: **uitrusting, machines, productielijnen, meubilair,** Dit is de **populairste investeringspost voor 3 op 4 bedrijven** Vorig jaar lag dit cijfer op 6 op 10. Een opvallende stijging, vooral door een aanzienlijke **toename van de uitbreidingsinvesteringen**.

Telkens ongeveer **6 op 10** investerende bedrijven voorzien net zoals vorig jaar geld voor **software** (vooral uitbreidingsinvesteringen) en **hardware** (vooral vervangingsinvesteringen).

Daarentegen wordt er het komende jaar veel minder geïnvesteerd in **rollend materieel en het wagenpark**. Vorig jaar nog op plaats 1 (7 op 10), volgt deze post nu op de vierde plaats met iets meer dan **1 op 2** investerende Limburgse ondernemingen. Het aandeel vervangingen is hier bovendien stijgend en dubbel zo groot als de uitbreidingen.

Nog een terugval is er voor **online applicaties en e-commerce**: 1 op 3 Limburgse bedrijven voorzien hier investeringen, waar dit vorig jaar bijna 1 op 2 bedrijven was. De uitbreidingsinvesteringen liggen hier nu wel vijf keer hoger dan de vervangingsinvesteringen.

Van alle Limburgse bedrijven wil 1 op 4 het komende jaar uitbreiden, hetzij op de huidige locatie, hetzij met bijkomende vestigingen. 1 op 5 van de Limburgse bedrijven kijkt actief uit naar opportuniteiten om door overname van andere bedrijven te groeien.

In **3 op 10 bedrijven** die investeren in vaste activa wordt **bijkomende tewerkstelling gecreëerd**. Vorig jaar was dit in 1 op 4 bedrijven. Bij 6 op de 10 blijft het personeelsbestand status quo na – of dankzij – de investering.

Bedrijven zetten nog sterker in op opleidingen

Het Limburgs bedrijfsleven investeert naast in activa, vooral extra in **vorming en opleiding** (van 65% naar 71% van de bedrijven). Ook **marketing & sales en communicatie** (bij 6 op 10) en in **innovatie** (4 op 10) scoren hoog. Meer dan **1 op de 4** Limburgse bedrijven investeert in het

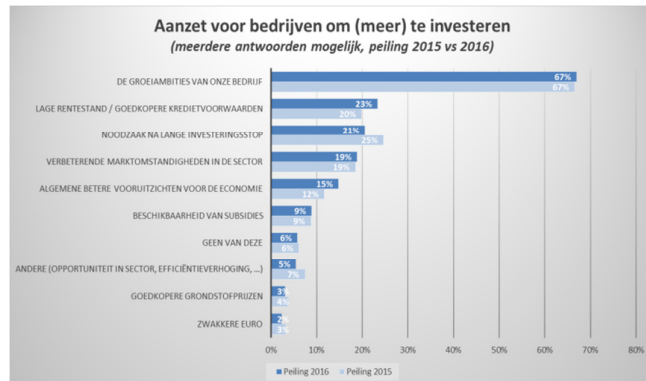

vergroten van het personeelsbestand, los van andere investeringen. Ook dat is een belangrijke stijging (van 20% naar 27%).

Internationalisering blijkt opnieuw nog te weinig bovenaan de Limburgse bedrijfsagenda te staan, met **1 op 4** Limburgse bedrijven die hierin investeren. **Strategievorming en het inhuren van managementconsultancy** staat bij slechts **1 op 10** bedrijven op de agenda in het komende jaar.

Reden om te investeren: groeiambitie!

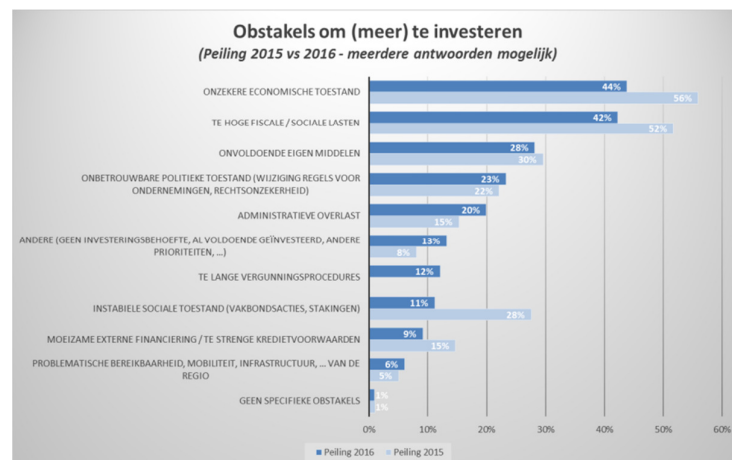
De Limburgse bedrijven die in het komende jaar willen investeren, doen dit in de eerste plaats op basis van een **duidelijke groeiambitie: voor bijna 7 op 10 Limburgse bedrijven** geeft dit de doorslag.

Voor **1 op 4** is de **lage rentestand** met goedkopere kredietvoorwaarden een trigger om te investeren. Voor telkens 1 op 5 zijn de **noodzaak na een lange investeringsstop** en **verbeterende marktomstandigheden in de sector** een reden om meer of sneller te investeren.

Redenen om niet te investeren: economische toestand en te hoge lasten

Durven of willen investeren is niet evident. De **onzekere economische toestand** voert voor 4 op 10 bedrijven de lijst nog steeds aan als voornaamste obstakel om niet of minder te investeren, al is dit wel een sterke daling ten opzichte van de 6 op 10 vorig jaar. Nog sterker speelt dit bij bedrijven die het komende jaar (nog) niet investeren. Bijgevolg zit er bij **onze bedrijven nog veel potentieel om te investeren, wanneer de economische toestand (verder) opklaart**.

Te hoge fiscale en sociale lasten blijven onmiskenbaar ook een probleem: vandaag blijven nog 4 op 10 Limburgse bedrijven (vorig jaar 1 op 2) met de Belgische loonkostenproblematiek in hun maag zitten. Voor de investerende bedrijven is dit obstakel belangrijker dan de economische toestand.

Onvoldoende eigen middelen worden door **1 op 3** bedrijven

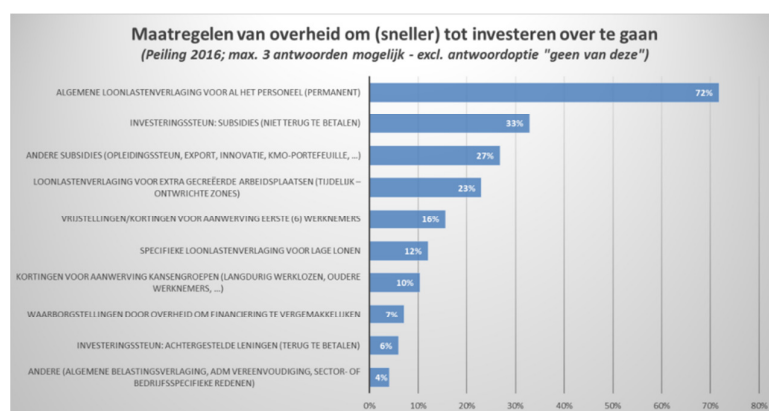
vermeld. Wel worden kredieten iets makkelijker verkregen.

Een **onbetrouwbare politieke toestand**, met al te vaak wijzigende regels en rechtsonzekerheid voor ondernemingen, wordt door **1 op 4** respondenten als hinderpaal benoemd. De **administratieve overlast stijgt van 15% naar 20%**, en **te lange vergunningsprocedures worden apart vermeld door 1 op 10 ondernemingen**. Opmerkelijk: de sociale onrust zit blijkbaar niet meer zo diep bij onze

bedrijven als een jaar geleden. Dit jaar vermeldt nog **1 op 10** (in plaats van 3 op 10 vorig jaar) bedrijven de **instabiele sociale toestand** veroorzaakt door vakbondsacties en stakingen als obstakel.

Noodzakelijke maatregel: loonlasten verlagen

Kan de overheid maatregelen nemen om bedrijven te helpen of te overtuigen om (sneller) tot investeringen over te gaan? In de top 3 van de Limburgse bedrijven is er **1 absolute prioriteit: 7 op 10 bedrijven hamert op een verdere algemene en permanente loonlastenverlaging voor al het personeel**. Bij de bedrijven die vandaag niet investeren is deze maatregel zelfs voor bijna 8 op 10 bedrijven onontbeerlijk om tot investeringen over te gaan. Een duidelijke boodschap aan de overheid: **loonlasten verlagen doet investeren!**

1 op de 3 bedrijven zet **investeringssteun in de vorm van subsidies** als ondersteunende maatregel in hun top 3. Ook andere **gerichte subsidies** voor opleiding, export of innovatie zijn van belang, voor 1 op de 4 bedrijven. Een **tijdelijke loonlastenverlaging** voor extra gecreëerde

arbeidsplaatsen wordt eveneens door 1 op 4 bedrijven vermeld.

Een nieuwe maatregel is de **vrijstelling/korting voor de eerste 6 aanwervingen**.

Blijven opletten voor delokalisatie!

De investeringsbereidheid van Limburgse bedrijven is zeker goed nieuws voor onze provincie. Toch is het belangrijk dat de overheden in ons land de inspanningen van het bedrijfsleven naar waarde schatten en de nodige maatregelen nemen om investeringen te bestendigen en stimuleren.

Immers **overwegen nog steeds 2 op 10 Limburgse ondernemingen (22%) een delokalisatie** van minstens een gedeelte van hun activiteiten en investeringen naar het buitenland. Het gevaar op een delokalisatie is het grootste bij **productiebedrijven** (bij 3 op 10) en bij **grote bedrijven** vanaf 100 werknemers (1 op 3).